

Dr. Bruce Waltke, Zaburi, Hotuba ya 6

© 2024 Bruce Waltke na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dk. Bruce Waltke katika mafundisho yake juu ya kitabu cha Zaburi. Hiki ni kipindi namba sita, Njia Muhimu ya Fomu na Motifu za Wimbo.

Sala: Tunaomba nguvu kutoka kwako. Ielekeze mioyo yetu kwako. Tusaidie kuunganisha maneno ya kiroho na ukweli wa kiroho. Unaahidi kuwa nasi. Utoshelevu wetu hakika hautokani na sisi wenyewe. Utoshelevu wetu ni wewe katika jina la Kristo. Amina.

Katika kozi hii, tumekuwa tukiangalia njia mbalimbali za Zaburi. Ili kutusaidia kuelewa lengo letu halijakuwa hasa juu ya theolojia ya Zaburi au maisha ya kiroho ya Zaburi, lakini ili sisi wenyewe tuweze kuelewa Zaburi na kuzifasiri kwa njia ya uhalisi inayofaa kwa Zaburi zenyewe. Bila shaka, tunajaribu mbinu tofauti za Zaburi.

Mojawapo ni mbinu ya kihistoria ambayo tuliangalia jana. Njia yetu ni kutoa mtazamo mpana wa mambo na kisha kuupunguza hadi zaburi moja au mbili. Kwa uamuzi wangu, hiyo ndiyo sehemu bora zaidi tunapokuwa kwenye maandishi.

Kwa hivyo, tuliangalia mkabala wa kihistoria na tukagundua kuwa mhusika kimsingi ni mfalme. Unaweza kufikiria Zaburi, nadhani, awali kama kitabu cha nyimbo za kifalme na watu wote wa Mungu wamekusanyika katika mfalme katika hekalu. Anawakilisha watu na yeye mwenyewe.

Agano la Kale ni sitiari ya Agano Jipya. Ni halisi, kimwili. Kwa hiyo, hekalu la duniani ni picha ya hekalu la kiroho.

Mfalme aliye mkono wa kuume wa Mungu akiwa na jumba la hukumu katika hekalu la kidunia na jumba la hukumu ni picha. Kwa hiyo, tunaweza kumwelewa Kristo vizuri zaidi kwenye mkono wa kuume wa baba. Yeye ndiye mwamuzi wa mkono wa kulia.

Tunafanya mabadiliko kutoka kwa fumbo hadi kiroho na tuna sitiari ili tuweze kuelewa kiroho. Kwa hivyo, Agano la Kale ni kama kitabu cha picha. Kwa hiyo, tulimwona mfalme na yeye ni picha ya mfalme mkuu zaidi.

Israeli, ambao ni wetu, wao ni baba zetu. 1 Wakorintho 10 inazungumza nao kama baba zetu. Ibrahimu anasemwa kuwa baba yetu.

Wagalatia 3:29, ninyi ni uzao wa Ibrahimu. Tunatambulishwa kama watu wa Mungu leo, hilo ndilo kanisa. Na kwa hivyo, tuliitazama kwa upana, na kisha tukatazama kwa ufupi zaidi Zaburi ya 4. Kisha tukaikaribia zaidi kutoka kwa mtazamo wa kifasihi.

Tulishughulikia mashairi kwa ujumla. Unasomaje mashairi? Je, unaikaribia zaburi? Kwa sababu yote ni katika mashairi. Unasomaje mashairi? Tuliona kwamba mashairi yote yana aina fulani ya usambamba.

Unasema kitu, lakini sivyo, halafu unasema tena, lakini sio tu kurudia. Ni taarifa inayohusiana na hiyo ni tofauti kabisa. Unaposoma mistari na kuona jinsi inavyohusiana, wewe pia, unauliza maswali mawili.

Je, zinahusiana vipi? Na ni tofauti gani? Na unaikata kwa kisu kikali sana na unaanza kuisoma jinsi mshairi alivyofikiria. Tunachojaribu kufanya ni kuingia akilini mwa mshairi. Anawaza vipi? Kwa hivyo, tunaweza kuwa wa kweli katika tafsiri yetu.

Ndio maana tunajishughulisha na aina hii ya kazi. Mshairi mwenye kipawa, David, ambaye alizungumza vyema, kwa sababu alifahamu fasihi ya ulimwengu huo na jinsi ushairi unavyofanya kazi. Sasa tunakuja kwa njia nyingine, ambayo inaitwa mbinu ya uhakiki wa fomu.

Kisha katika ijayo, kile mimi awali zilizotengwa kama mihadhara miwili, sisi ni kwenda kuangalia ni kwa upana sana kama mbinu. Kisha tutaipunguza tena na tutaangalia zaburi fulani na kuifanya kwa undani zaidi, iliyosafishwa zaidi. Hivyo, kwamba ni aina ya njia sisi ni kwenda katika kozi.

Kwa hivyo, tuko kwenye mkabala wa uhakiki wa fomu na nimeigawanya katika sehemu mbili kwenye ukurasa wa 50. Nadhani ni, ikiwa unajua ni sehemu ya kwanza, kwa njia ya utangulizi. Kisha umbo moja, kimsingi kuna aina tano tofauti za zaburi, au aina tano za chini kabisa.

Tutazingatia moja, ambayo ni wimbo, zaburi za sifa. Ni katika aina hii ya zaburi ndipo tunapata theolojia kwa njia ya jembe. Tunasikia Israeli yenyewe ikitoa ushuhuda kwa kile wanachoamini au kile ambacho Mungu ameweka mioyoni mwao kuhusu Mungu.

Kwa hiyo, maneno yao kwa Mungu, sifa inakuwa neno la Mungu kwetu na kupitia midomo yao, si sasa kwa midomo ya Musa au kwa midomo ya nabii, lakini sasa kupitia kwa mfalme na watu wake, tunafundishwa kuhusu Mungu. Ni aina tofauti ya ufunuo tunaopata katika Zaburi. Ni njia nyingine ya kumtazama Mungu.

Hizi ni tenzi za sifa na ndivyo tutakavyokuwa tukiangalia. Kwa hiyo, tunapaswa kuiangalia kwa upana. Kuna nyenzo nyingi hapa na ni rahisi kuzama kwenye nyenzo.

Huu unaweza kuwa mhadhara mgumu sana kwa sababu hiyo kwa sababu unashughulikia wingi wa nyenzo, lakini ninahisi inahitajika kupata hisia kamili ya kitabu cha Zaburi. Ikiwa tutabaki na zaburi chache tu, hatupati hisia kwa jumla ya kitabu. Huoni jumla ya mandhari ya mambo.

Kwa hivyo, tunahitaji, tunahitaji kuiona kabisa. Tunahitaji kuiona kibinafsi na kwa ufupi zaidi. Kwa hiyo, katika hili hasa, tutakuwa tukitazama Zaburi kutoka kwa mbinu ya uhakiki.

Tutakuwa tukiziainisha kulingana na ikiwa ni nyimbo au maombolezo au nyimbo za uaminifu au mafundisho na aina tofauti za zaburi. Hivyo ndivyo tutakavyoangalia, tuwapange pamoja. Kwa hivyo, kwa njia ya utangulizi, ninatoa uchunguzi wa njia za kitaaluma za Zaburi kabla ya ukosoaji wa fomu.

Kisha nadhani tutazungumzia hilo na kwa njia ya utangulizi, uchunguzi unaofuata ni upi? Uchunguzi wa mbinu za kitaaluma. Naam, hiyo ni Nambari ya Kirumi I. Kisha tutaingia katika Zaburi za Sifa hasa katika ukurasa wa 55. Kwa hiyo kwa kweli sikuwa na Nambari ya Kirumi II.

Kwa hivyo hiyo sio jambo bora, lakini hata hivyo, ndivyo ninavyo. Chini ya mbinu za kitaaluma, tunaanza na kabla ya kuunda ukosoaji, tuna mbinu ya kimapokeo, ambayo ni kwamba unategemea maandishi ya juu na unayarejesha nyuma ya Daudi na mapema katika historia ya Israeli. Jambo moja sisi, kwa njia hiyo ambayo haikuwa ya jadi ni kusesitiza dhana ya mfalme.

Hiyo sio kawaida katika fasihi. Nadhani ni sawa, lakini imekuwa zaidi ya kuzingatia katika maandiko ya hivi karibuni zaidi. Hivyo hiyo ni mbinu ya jadi.

Tulizungumza kuhusu hilo. Kuna njia ya pengo kati ya hiyo na fomu-muhimu. Hiyo ndiyo tunaweza kuita mkabala wa uchanganuzi wa kifasihi.

Unaweza kuwa unajiuliza, kwa nini wasomi wanakataa uandishi wa Daudi? Nini hoja? Kwa nini wana mashaka? Tunahitaji historia kidogo ili kuelewa wasomi ni wapi na kwa nini waseminari wengi wanafundishwa kutoamini maandishi makuu. Tunahitaji kurejea kwenye mkabala wa uchanganuzi wa kifasihi. Sasa tayari nimezungumza juu ya dhamira na vihusishi, kama nilivyosema, umeweka sababu juu ya ufunuo.

Huamini ufunuo. Unaamini sababu yako juu yake. Kutokana na sababu, unaanza na mashaka juu ya Biblia tangu mwanzo.

Huamini katika kuingilia kati kwa Mungu. Mbinu ya kisayansi haina nafasi ya kweli miujiza au Mungu kuingilia kati. Ni njia ya kisayansi tu haijui jinsi ya kushughulikia hilo.

Sio chini ya uchunguzi wa kisayansi. Kwa hiyo popote pale, kwa sababu wana lenzi ambayo huwezi kuiona roho, hawawezi kumuona Mungu na wanaishia na nyenzo tu. Hiyo imerahisishwa kupita kiasi, lakini nadhani hiyo ni juu ya kile kinacholingana nayo.

Mashaka ya kweli yalianza na Pentateuch na kufikia kilele na msomi wa Kijerumani kwa jina Julius Wellhausen. Mnamo mwaka wa 1869, 1870, alitoka na opus kubwa ambayo ilipindua ulimwengu wa kitaaluma unaoitwa Prolegomenon kwa Pentateuch. Sasa kulikuwa na tuhuma kabla au ushahidi kabla ya hapo, kwamba Pentateuch ilikuwa na hati na walitenga hati hizo kwa vigezo fulani vya fasihi.

Ndiyo maana naiita mkabala wa uchanganuzi wa kifasihi. Walitenga hati kwa njia ya fasihi, na uchambuzi wa fasihi. Kwa hivyo, ilionekana kwamba katika baadhi ya matukio Mungu anarejelewa kama Yahweh, ambayo kwa Kijerumani, hawana Y wana J. Kwa hiyo, unatamka Yahweh na J. Kwa hiyo, waliwatenga wahakiki wa fasihi.

Walitenga hati ambayo ilikuwa ya lugha ya Kijerumani. Ni aina fulani ya mzaha katika uwanja wetu kwamba lugha ya kwanza ya Kisemiti ni Kijerumani kwa sababu kazi zote za kisayansi hufanywa kwa Kijerumani. Wanaonekana tu kuwa na akili za kisayansi.

Kwa hivyo, kila kitu ni cha uchambuzi sana na sahihi sana na kisayansi. Naam, hata hivyo, kwa hivyo hiyo ni hati ya J. Hati zingine hazitumii jina hilo kwa Mungu.

Wanatumia jina lingine la Mungu, ambalo ni Elohim. Na walitenga maandishi kwa vigezo vya kifasihi, matumizi ya msamiati, na maneno mengine. Waligundua kuwa kulikuwa na hati mbili na waliita hati moja E kwa sababu ilitumia Elohim.

Hati nyingine iliyomtumia Elohim, yaliyomo ndani yake ilikuwa inashughulikia zaidi kitabu cha Mambo ya Walawi na nyenzo za ukuhani. Kwa hiyo, waliita hati ya kikuhani. Kwa hivyo sasa una hati tatu.

Una hati ya Yahwistic, unayo hati ya Elohist, na unayo hati ya kikuhani. Kwa hivyo, unayo hati ya J, hati ya E, na hati ya P. Lakini bado kuna hati nyingine ambayo inatofautiana tena, nayo ni Kumbukumbu la Torati.

Ilikuwa ni aina tofauti ya kitabu kama inavyoitwa, kama unavyoweza kutarajia, hati ya D. Kwa hivyo sasa umepata kile kinachojulikana kama nadharia ya JEDP. Swali lilikuwa, ni kipi kilikuja kwanza? Inavutia.

Unaweza kuona kwa nini ni nadharia inayokubalika sana. Nina mengi ya kuipongeza kwa uamuzi wangu. Kwa mfano, katika hati ya J, wanadamu wanaanza lini, watu wanaanza kuliitia jina la Yehova? Na katika hati J, inaanza na Mwanzo 4, na kuzaliwa kwa Sethi na Sethi kumzaa Enoshi.

Na Enoshi alipozaliwa, ndipo watu walipoanza kuliitia jina la BWANA. Kwa hiyo kulingana na hati J, jina la Yehova lilianza na Enoshi na hilo linafaa. Kwa hiyo basi katika hati ya E, na tayari walikuwa wametenga Kutoka 3, Musa ameuliza, jina lako ni

nani? Na kulingana na hati ya E, jina Yehova linafichuliwa Mungu anapomwita Musa kwenye kichaka kilichokuwa kinawaka moto.

Kwa hivyo, una asili tofauti ya Mungu katika jina la Mungu Yahweh katika hati ya E. Na katika hati ya P, hiyo ni Kutoka 6, Mungu anamwambia Musa, hapo awali, sikujulikana kwa jina la Yehova. Kwa hiyo, unafanya nini na hilo? Ibrahimu aliitwa kwa jina la Bwana.

Na tunaambiwa katika hati ya J kwamba watu walianza kuliita jina la Yehova. Kulingana na hati ya E, Musa anapaswa kuuliza jina lake. Lakini sasa katika Kutoka 6, ni kana kwamba hakujua jina lake.

Sikujitambulisha kwa jina hilo. Kwa hivyo hiyo ndio hati ya P. Nadhani unaweza kuona hiyo ni kweli kwamba tuna hati tofauti ambazo zinatupa asili tofauti za jina la Mungu.

Na zinapingana. Na hiyo ndiyo iliyo nyuma ya nadharia hii yote ya maandishi. Na ilikuwa jiwe la msingi jinsi gani, vema, kazi ya Wellhausen, na angeweza kuonyesha mlolongo huo.

Kwamba mfuatano ulikuwa hati ya kwanza kabisa ilikuwa J. Hati iliyofuata ilikuwa Elohim. Kwa hivyo, aliweka tarehe ya J. kimsingi kuhusu wakati wa Daudi na Sulemani yapata 950. Aliweka tarehe ya hati ya E kuwa 850.

Na akaweka tarehe ya hati ya D ya marekebisho ya Yosia katika 620. Sababu ni kwamba waligundua Kitabu cha Sheria katika hekalu, ambacho kilihusishwa na Musa. Swali liliulizwa, kitabu cha torati kingewezaje kupotea hekaluni? Kila mtu anakubali katika wasomi kwamba kimsingi kitabu cha Kumbukumbu la Torati ni ghushi.

Ni pseudograph. Si kwa Musa. Ilitungwa wakati wa utawala wa Yosia ili kuhalalisha mageuzi yake ya kuondoa mahali pote pa juu.

Hivyo ndivyo Yosia alivyofanya. Na kuna mageuzi kamili wakati huo. Unaweza kuionyesha katika akiolojia kwamba wakati wa utawala wa Yosia, waliharibu tu mahali pa juu.

Lakini ni wazi, mahali pa juu palikuwapo kabla ya hapo. Kwa hivyo, waraka wa D ni wa tarehe thabiti kutoka kwa mtazamo wa kitaaluma mnamo 620 KK. Na hati ya P ni tarehe ya uhamisho au ya baada ya uhamisho.

Na inaelezwa marehemu. Kwa hiyo, kilichotokea ni kwamba Biblia nzima imegeuzwa kichwani. Kwa hiyo, kile tulichofikiri ni mapema na Musa sasa kimechelewa.

Kwa hiyo, nyenzo zote za ukuhani kama Mambo ya Walawi na nyenzo katika Kutoka ambazo tulifikiri kuwa ni za Musa sasa zimepinduliwa chini. Na ni jambo la mwisho. Na kwa hivyo, hii ndio ilifanyika katika taaluma.

Na inajenga mtazamo mzima kwamba huwezi kuamini madai ya Biblia yenyewe kwa sababu inasema Musa aliiandika, lakini sote tunajua Musa hakuiandika. Kwa hivyo, kwa hivyo, hii ni ya pili na haiwezi kuaminiwa. Basi kama humwamini Musa, kwa nini unamwamini Daudi? Kwa hivyo unachopaswa kufanya, vizuri, hii ni kozi tofauti kabisa, kwa hakika, katika seminari na utangulizi ambapo lazima ujibu maswali haya magumu.

Ni lazima uwashughulikie. Na unaweza kuona kwa nini nilipokuwa nikifundisha utangulizi, niliwasilisha Wellhausen moja kwa moja bila kuomba msamaha. Na wanafunzi wakaenda zao wakifikiri Biblia yetu imeharibiwa.

Lakini basi unarudi na unapaswa kufikiria upya hoja hizi. Na kimsingi, mabishano hayo yanatokana na dhana kwamba Mungu kamwe haingilia kati na hakuna unabii wa kweli. Na hati ya siku imeandikwa kwa kweli kwa baraka za Yakobo katika Mwanzo 49 na hasa jinsi makabila yangekuwa, lakini hakuna unabii wa kweli.

Kwa hivyo, kila kitu tunachokiita kinabii lazima kiwe anachronism, ambayo inamaanisha kutoka wakati wa tukio. Na niliposimama nikizungumzia Kutoka sura ya sita na asili yake. Kwa hiyo unaelewaje hilo? Je, unaielezeaje? Niliposimama utetezi wangu, utetezi wa mdomo, niliulizwa swali hilo nikijua kwamba mimi ni wahafidhina na ninaamini sana Maandiko.

Je, unajibu swali la Kutoka sura ya sita? Sasa nilijua majibu ya kihafidhina, lakini sikufikiria yalikuwa mazuri. Sikuweza kununua ndani yao. Na nilisema tu nadhani nadharia ya maandishi inakubalika sana.

Na kwa wakati huu, sina jibu kwake. Lakini kuna mambo mengi sina jibu. Na ikiwa itabidi nitegemee juu yake, lazima niwe na jibu kwa kila kitu.

Halafu hitimisho pekee ninaloweza kuteka ni lazima niwe agnostic. Siwezi kamwe kujitoa kwa sababu akili yangu yenye kikomo haiwezi kamwe kufikia ukweli usio na kikomo. Kwa hivyo sio lazima kuwa na majibu ya kila kitu ili kuamini.

Ikibidi nifanye hivyo, sitaamini kamwe kwa sababu bado una maswali ambayo sijibu. Sina majibu yake. Miaka 30 hivi baadaye nilisoma makala iliyonisaidia kuelewa mambo yaliyokuwa yakiendelea katika kitabu cha Kutoka sita, lakini sikuwa na jibu kwa miaka 30.

Lakini ninaishi na utata. Sote tunaishi kwa utata. Na hivyo, nilisoma makala katika 1995 ambayo nilifikiri ilikuwa ya kusadikisha sana.

Ilikuwa inashughulikia fomula hii. Hukujua ya kuwa mimi ndimi BWANA. Mwandishi alionyesha wazi kuwa hii ni fomula ya utambuzi ambayo hukunitambua mimi ni nani.

Yaani ni mimi nilivyo. Hukupata uzoefu. Hukujua.

Kulikuwa na kabla ya Kutoka, Mungu kamwe alionyesha nguvu zake. Hawakujua kamwe alikuwa nani hadi alipoangamiza Misri kwa mapigo. Hiyo ilikuwa mpya kabisa, Ibrahimu, Isaka, na Yakobo.

Walijua jina hilo, lakini hawakujua maana ya jina hilo. Hawakuwahi kuhisi nguvu ya jina hilo. Na kwa hivyo hiyo inaitwa fomula ya utambuzi.

Na unapopata fomula ya utambuzi, utajua kwamba iko katika kitabu cha Kutoka na Agano la Kale. Ni katika vita. Lakini basi wakati Mungu anawaweka watu utumwani na inaonekana kama mfalme amepoteza mlima wake, Mungu amelipoteza hekalu lake.

Taji ya mfalme inabingirika katika vumbi. Kisha unakuja pamoja na unabii wa ajabu katika Ezeieli. Tena, unapata nguzo hii yote.

Mtakapooni unabii huu ukitimia, ndipo mtajua kwamba mimi ndimi Yehova. Na sasa ni utimilifu wa neno la Mungu kwamba utajua kwamba mimi ndimi Yehova. Kwa hivyo ni fomula ya utambuzi na hawakuwahi kumpitia Mungu.

Hawakumjua Mungu kamwe. Ibrahimu kuliitia jina la Mungu si sawa na kujua uweza kamili wa Mungu. Hayo ni mambo tofauti.

Wanaonekana kitu kimoja unaposikia mara ya kwanza, lakini sio kitu kimoja. Kwa hivyo sasa ni ufahamu mpya juu yake. Na hadi sasa kama Kumbukumbu la Torati inavyohusika, ushahidi wa milele ni kabla ya ufalme.

Wanamtarajia mfalme. Hakuna kumbukumbu ya Yerusalemu katika kitabu. Haijafanyika mahali patakatifu pa ndani, lakini huo ni mjadala mzima juu ya Kumbukumbu la Torati.

Ninajaribu kutoa usuli wa kutilia shaka uandishi wa Daudi na mtazamo kuelekea kitabu cha Zaburi na kwa nini wasomi wamekataa maandishi ya juu zaidi. Kwa hivyo, lazima uelewe historia hiyo ili kuelewa Gunkel anatoka wapi kwa sababu Gunkel anatoka katika njia hii ya kufikiri ya kitaaluma. Ni kutokana na muktadha huo ndipo tunapata mbinu ya uhakiki wa fomu na kwa nini wahafidhina wengi sana wanasitasita kuingia katika mkabala wa uhakiki wa fomu kwa sababu unatoka kwenye udongo huu wa ukosoaji nyuma yake.

Kufikia sasa Kumbukumbu la Torati linakuwa fomula katika kitabu cha Kumbukumbu la Torati, ningependekeza usome ufafanuzi wa McConville juu ya Kumbukumbu la Torati. Nadhani ni mojawapo ya maoni mazuri katika mfululizo wa Apollo. Ikiwa unataka zaidi juu ya uchumba wa Kumbukumbu la Torati, unapaswa kusoma McConville.

Nina neno tu kuhusu Kumbukumbu la Torati. Nadhani wahafidhina wamefanya makosa makubwa. Wamelinganisha kitabu cha Kumbukumbu la Torati na Kitabu cha Sheria.

Mimi mwenyewe nimepata hitimisho kwamba kitabu cha Kumbukumbu la Torati kiliandikwa wakati wa uhamisho. Hicho ndicho kitabu. Lakini kile kitabu kinahusu ni kuandikwa kwa Kitabu cha Sheria na Musa.

Ni historia ya kitabu cha sheria. Kitabu cha torati kimeandikwa na Musa, lakini kitabu cha Kumbukumbu la Torati hakikuandikwa na Musa. Ndio maana unaweza kupata maiti ya Musa mwishoni mwa kitabu cha Kumbukumbu la Torati kwa sababu yeye hakuandika kitabu.

Aliandika kitabu cha torati na kukiweka ndani ya hema karibu na sanduku. Hivyo ndivyo ningeshikilia Musa aliandika. Lakini kuna mistari 59 katika hukumu yangu katika kitabu cha Kumbukumbu la Torati ambayo Musa hakuandika.

Kwa hivyo nadhani tumefanya makosa katika kuvuka mipaka na kusema zaidi ya yale ambayo Biblia ilikuwa inasema. Haikusema kamwe Musa aliandika Kitabu cha Sheria. Ilisema, Musa alitoa kitabu cha torati.

Aliandika Kitabu cha Sheria. Kwa hivyo, tunapaswa kuwa wa kisasa zaidi, napendekeza katika mjadala wetu tunapojadili mambo haya. Naam, hiyo ni historia.

Kuhusu kuchumbiana kwa hadithi, nilipokuwa nikifundisha huko Dallas, rais wa darasa katika Kanisa la Southern Methodist Highland Baptist Church, Southern Methodist Church, Southern Methodist Church ambalo linashirikiana na Chuo Kikuu cha Methodisti cha Kusini. Darasa hili moja lilikuwa, ninakusanya, huria sana. Rais wa darasa alinipigia simu akijua kwamba mimi ni mhubiri wa injili.

Alisema ningependa uje kufundisha darasa letu juu ya kile ambacho ni kiinjilisti. Kwa hivyo tunajua unachoamini na unakotoka. Nikasema, hakika, ningefurahi kufanya hivyo.

Nina hitaji moja. Kila mtu anakuja na Biblia kwa sababu huelewi mimi ni nani mpaka uwe na Biblia na lazima uangalie Biblia. Hilo ni la msingi.

Ikiwa uko tayari kwamba kila mtu atakuja, nyote ni bora. Utakuwa na Biblia. Niko tayari kuja kufundisha, lakini kama sivyo, sitakuja.

Hakika, tutakuwa na Biblia. Kila mtu ana Biblia. Nilipofika huko, hakuna mtu aliyekuwa na Biblia, hata moja, hata rais.

Kwa hiyo, nikasema, toa Biblia yako, hakuna kitu. Nilimgeukia rais na nikasema, tazama, tulikuwa na makubaliano kwamba ningefundisha ikiwa tu kila mtu ana Biblia, lakini hakuna mtu aliye na Biblia. Kwa hivyo, sifundishi na nitaondoka.

Vema, unaweza kufikiria hilo lilifanya nini. Alikuwa ameunda darasa hili na kila mtu alikuwa akingojea. Sasa nitatoka nje.

Lakini nilifikiri, vema, tuwe na somo zuri la kitu cha kuona hapa. Wainjilisti wanaamini Biblia na tunaamini neno la Mungu. Kwa hiyo, unapaswa kuelewa hilo.

Usipopata hilo, naondoka. Vema, alipoona darasa litavunjika, alisema, je, tuna Biblia wapi? Hatimaye waliamua mlinzi wao angejua Biblia za zamani za viti zilikuwa wapi. Kwa hiyo, walipata mlinzi na mlinzi, nadhani walikuwa na vyumba vitatu vya chini ya ardhi.

Tulishuka kwenye basement ya tatu na chumbani nyuma. Kulikuwa na Biblia za zamani za viti vya kanisa. Biblia ilipotea kanisani.

Ilikuwa ni anecdote ya ajabu. Hakuna mtu ambaye angekuwa na matatizo na kusema kwangu, ndiyo, kitabu cha sheria kingeweza kupotea hekaluni wakati wa utawala wa Manase na uasi wake. Ilikuwa ni ya juu sana, hiyo ni hadithi, ni wazi.

Na kama maoni ya wasomi, tunahitaji kitu zaidi ya hicho. Lakini inaonyesha kile ninachosema kwamba kile kinachoonekana juu ya uso kuwa cha kushangaza, sio cha kushangaza sana. Kwa hivyo ndio msingi wa kuunda ukosoaji.

Kwa hivyo, tunahitaji kidogo hiyo. Hiyo ni kozi tofauti ingawa, kama unaweza kuona. Lakini ni nje ya msingi huo kwamba tunapata mtu kama Gunkel.

Amefunzwa kupitia mbinu ya Wellhausian . Na nini kilifanyika, mbinu ya Wellhausian ilipindua semina hizi zote za Kikristo. Wellhausen mwenyewe alisema kwamba alikuwa akifundisha katika seminari ya Kilutheri.

Alisema ninaharibu imani ya wanafunzi wangu. Nitaenda kufundisha chuo kikuu. Ambapo wanatheolojia walimchukua Wellhausen na kufundisha katika seminari na kuliua kanisa.

Kwa madhumuni yote ya vitendo. Na hiyo ni sehemu ya shida yetu yote leo. Inarudi nyuma kama miaka mia moja au zaidi kwa uliberali huu wa kimsingi.

Na mimi sipo, kama unavyosikia. Sawa. Kwa hivyo, mbinu ya uchanganuzi ya kifasihi niliyogawanya kuwa wanaume tunaowazungumzia kimsingi na usuli wake kama Wellhausen ndio mwanzo wake.

Kisha ulikuwa na Briggs. Alikuwa msomi wa Kipresbiteri wa Marekani na baadaye alikuwa kasisi katika Kanisa la Maaskofu wa Kiprotetanti. Ukweli ni kwamba aliondolewa madarakani na Wapresbiteri kwa sababu ya maoni yake.

TK Cheney alikuwa mungu wa Kiingereza na Bernard Duhem alikuwa Mjerumani. Walianzisha hili, wakaeneza mbinu hii mpya, au walikuwa na ushawishi mkubwa kuelekea hilo. Takriban fasihi zote za kitaaluma kabla ya Wellhausen zingekuwa za kitamaduni zaidi, na za kihafidhina zaidi.

Kuanzia takriban 1870, wakati wa Wellhausen hadi Gunkel, tuseme 1920, fasihi zote za kitaaluma zilitokana na mtazamo wa Wellhausen wa hati chanzo na aina hiyo ya kitu. Kuanzia 1920, mwanachuoni muhimu hapa ni mwenzako kwa jina Hermann Gunkel. Aliandika kazi yake ya kwanza mnamo 1904.

Aliandika maoni, nadhani mnamo 1920 au 1924. Kazi yake ya mwisho, kazi yake kubwa inaitwa, yote ni ya Kijerumani. Ningependa, vema, hata hivyo, Utangulizi wa Kitabu cha Zaburi ama cho chote kile, fasihi ya kidini ya Israeli.

Alikufa mwaka wa 1932 na mwanafunzi wake, Joachim Beurig, alimaliza kazi hiyo baada ya kufa mwaka wa 1933. Ni kubwa sana, kwa kawaida ni ya Kijerumani. Ni maelezo makubwa, ya kisayansi sana.

Ilitafsiriwa hadi 1998. Unaweza kuipata kutoka Mercer Press, ambayo inahusishwa, nadhani, Wellhausen alikuwa Macon, Georgia, au kitu kama hicho. Lakini Mercer Press imeichapisha katika tafsiri.

Ikiwa uko tayari kutoa \$550, unaweza kuinunua, lakini hiyo ndiyo gharama yake. Nitakupa vitu vingi bila malipo, labda zaidi ya unavyotaka. Lakini kwa vyovyote vile, nilichanganua tu vitu fulani kutoka humo.

Kuna maelezo mengi, sikuweza kuyaandika yote. Kwa hivyo, niliichanganua tu. Kwa hiyo, nilichukua kitabu na nikakiweka katika fomu ya elektroniki.

Kwa hivyo, ningeweza kuichanganua na kufanya kazi nayo kwa njia hiyo. Kwa hivyo ni njia gani ya mkosoaji wa fomu? Kweli, kwanza kabisa, yeye hununua katika ukosoaji wa kihistoria, kwa mfano, mashaka, mshikamano, na mlinganisho. Huo ndio msingi wa dhamira hizo.

Nilizungumza kuhusu hilo. Wanatupilia mbali maandishi makuu kwa sababu Biblia na uandishi wake hauaminiki. Wanadai maandishi ya juu sio sehemu ya Zaburi, ingawa kila zaburi au wimbo nje ya kitabu cha Zaburi una maandishi ya juu kama nilivyokuonyesha.

Nilisema, Kutoka 15, Waamuzi 5, na kadhalika, Samweli wa 2 22, na kadhalika. Lakini inachukuliwa kuwa ya sekondari. Ni nini kinasumbua, hata katika Biblia ya masomo ya TA na IV, haiko wazi, si thabiti katika baadhi ya mambo haya.

Bibilia ya zamani ya kusoma ya NIV ni nzuri. Yeye ni msomi mkubwa, lakini sio thabiti kama mimi, ningependa iwe. Kwa hivyo, tunaamini katika mbinu ya kisarufi-kihistoria kwamba maneno yana maana ndani ya muktadha wa kihistoria.

Sasa tumemalizana na Daudi. Ni nini dhana ya kihistoria? Nyenzo hii ilitoka wapi? Unaweza kuona bila Daudi, bila maandishi makubwa, tuko baharini. Hatujui kwa hakika inatoka wapi au ilikotoka.

Kuna uvumi mwingi juu ya hili. Kwa hivyo ndivyo, kwa ukosoaji wa fomu, Gunkel alikuwa akijaribu kuamua muktadha wa kihistoria ambao Zaburi zilitoka, kwa sababu maandishi kuu yalikataliwa. Tunajaribu kuitafuta ili kutupa muktadha wa kihistoria.

Na kwa zile ziiwazo mifano ya kisayansi, waliweka tarehe, kitabu, nyenzo nyingi, nyenzo zote, si za hekalu la kwanza, ambalo Sulemani alijenga, bali kwenye hekalu la pili lililojengwa wakati wa Hagai na Zekaria. Bila shaka, hii ni kozi ya juu ambayo inachukua misingi ya kibiblia nyuma yake. Sawa.

Kwa hiyo, jinsi walivyoiweka tarehe, kwa hiyo, ilitokana na kile kinachoitwa aina za kisayansi, yaani kwa walidhani wangeweza kufuatilia mageuzi ya lugha. Kiebrania cha mapema kilikuwa nini? Kiebrania marehemu alikuwa nini? Na walifikiri wangeweza kufuatilia sio tu mageuzi ya lugha, lakini wangeweza kufuatilia mageuzi ya dini. Mtazamo wa aina fulani kutoka kwa imani ya anim hadi ushirikina, hadi imani ya Mungu mmoja, hadi imani ya Mungu mmoja.

Na kama ilivyoandikwa na falsafa ya maendeleo ya kidini, Zaburi ni za kiroho sana. Na kwa hivyo, wangechelewa sana mwishoni mwa wigo. Hizo ndizo zilikuwa sababu za kuchumbiana.

Ukadiriaji wangu wa kuichambua, bila shaka, sikubaliani na ukosoaji wa msingi wa kihistoria kwa sababu unagombana na Biblia yenyewe, ambayo inanileta na Mungu anayejibu maombi na kuingilia kati kwa nguvu. Kilichotokea tangu wakati huo ambacho kimevunja kitanda cha lugha ya kisayansi ni ugunduzi wa maandishi ya Kiugariti mnamo 1929 yaliyochapishwa mnamo 1940. Hapo kwenye maandishi haya

yanayotoka Ras Shamra, ikiwa unaweza kufikiria juu ya ramani ya Syria, Palestina, Lebanon, na unajua, unayo Kupro, kisiwa cha Kupro mbali na hapo.

Na Kupro ina umbo la manyoya. Ikiwa ulichukua ncha ya manyoya na kwenda moja kwa moja kwenye pwani, kuna Ugarit, Ras Shamra ya kisasa. Na hapo ndipo vidonge hivi viligunduliwa.

Vibao hivi vinatupa kweli dini ya Kanaani ilikuwa. Wao ni ibada ya Baali. Wao ni kwa ajili ya mahekalu ya Baali.

Ni mashairi na sifa za Baali. Wako katika ulinganifu, kama zaburi ya Kiebrania, kila kitu katika ushairi kiko katika ulinganifu katika Mashariki ya Karibu ya kale. Maneno sawa yanapatikana.

Hivyo basi, tungeweza kisayansi, hatukuweza tena tarehe ya kiisimu katika kipindi cha mwisho cha hekalu. Ili lugha ilionyesha inaweza kuwa mapema. Wazo zima la mageuzi ya dini tangu wakati huo limetiliwa shaka na sio rahisi hivyo.

Kwa hivyo, misingi ya msingi imefutwa kutoka kwake. Lakini huo ni ukosoaji wangu kwake. Nadhani ni uharibifu pia, kwa tafsiri ya Zaburi.

Na kwa maoni yangu, ninazungumza juu ya mkabala wa uchanganuzi wa kifasihi, na haya yote, sina, sioni thamani ya ufafanuzi ndani yake. Kwa hivyo, ikiwa hautapata thamani ya ufafanuzi, sitapata thamani kubwa ya kitheolojia au kiroho pia. Kwa hiyo, huenda pamoja.

Kweli, hiyo inanileta kwenye mbinu muhimu ya umbo. Huo ndio usuli. Nimekuwa nikizungumza juu ya mkabala wa uchanganuzi wa kifasihi, na ukosoaji wangu kwake.

Na sasa niko kwenye mbinu muhimu ya umbo. Na hiyo itakuwa kimsingi niliyoweka hapa 1900, lakini ni kwa sababu kazi yake ya asili ilikuwa 1904. Lakini kimsingi kuanzia 1900 hadi sasa, fasihi zote za kisomi huathiriwa na ukosoaji wa fomu.

Na utagundua ninapoanza ufafanuzi wangu kwa njia ya msingi, ninauliza swali, ni aina gani ya fasihi hii? Huu ni wimbo wa aina gani? Hilo ni swali la msingi ambalo tunapaswa kujiuliza. Hiyo ndiyo nguvu ya mbinu kwa sababu inatufanya tufahamu aina mbalimbali za Zaburi na aina mbalimbali za nyimbo. Na tunaweza kuzifikiria kwa njia tofauti kabisa kama nyimbo au kama maombi au maagizo na kadhalika.

Ninasema kwa njia ya mtu aliyekuwa na ushawishi hapa kwamba katika historia yote ya kanisa, wafafanuzi wengine walitambua kwamba Zaburi zilianguka katika aina mbalimbali, kama vile Zaburi za toba kama Zaburi 51. Na kwamba zilikutana na mahitaji tofauti ya kihisia ya kanisa kutoka kwa furaha hadi maumivu, kupinga, hadi uchungu. Na Zaburi zitashughulikia kila hisia tunazopitia.

Na kwa hiyo, wanatambua aina hizi tofauti za Zaburi, lakini hawakufanya hivyo kwa njia ya kisayansi. Mabadiliko makubwa yalikuja na msomi wa Ujerumani, Gunkel, kwamba alikuwa bingwa mkubwa wa ukosoaji wa fomu. Yeye kisayansi iliyosafishwa fomu ukosoaji.

Na hapo nimekupa biblia yake . Katikati ya aya, baada ya kazi yake mnamo 1933, tanbihi 33, alikubali hitimisho la mbinu ya uchanganuzi wa kifasihi lakini akairekebisha kwa kiasi kikubwa. Yeye ni bidhaa ya siku yake na umri wake katika chuo kikuu, ambayo imeathiriwa na Wellhausen.

Na kwa ukosoaji wa namna, alitafuta kuweka mazingira ya kihistoria ya Zaburi. Sasa hapa ndipo alipotoka kwenye msingi na hapa amekataliwa. Alihitimisha kwamba fomu hizo zilianza katika enzi ya hekalu la kwanza, si Daudi, lakini angalau kabla ya uhamisho.

Lakini Zaburi zilizopo, ambazo ziliiga aina hizi za mapema ni za kipindi cha hekalu la pili. Kwa hiyo unaweza kuona yeye ni zao la umri wake. Wasomi wote walisema ni hekalu la pili.

Baba yake anamwambia ni kama hekalu la kwanza. Kwa hiyo, kwa hiyo, anafanya nini ili kuiweka pamoja? Kweli, umbo hilo lilianzia katika hekalu la kwanza, lakini zaburi yenyewe inatoka kwa hekalu la pili. Anapaswa kukidhi usahihi huo wa kisiasa, ukipenda.

Na aliamini hivyo. Kwa hivyo, iliiga hekalu la kwanza na yeye ni mtu wa umri wake, kama zaburi zote. Kwa hiyo, mbinu yake ilikuwa nini? Mbili.

Mbinu yake ya kwanza ilikuwa kile kinachoitwa, na kila kitu, kama ninavyosema, lugha ya kwanza ya Kisemiti ni Kijerumani, ni sitz im leben. Na hilo linamaanisha nini maishani ambapo zaburi hii ilianzia? Kwa hiyo, Mithali haikuandikwa na Sulemani, lakini ilitoka wapi? Naam, walianzia uani au walitoka nyumbani, lakini hawakutokea kwa Sulemani.

Kwa hivyo, unapata mpangilio katika maisha ambapo ulianzia. Zaburi ya Daudi ilianzia wapi? Naam, baadhi yao zilitoka hekaluni na zaburi nyinginezo zilitokana na sala za faragha au kwa vyovyote vile. Kwa hivyo, unajaribu kupata mpangilio wa maisha ambapo walianzia.

Kwa hiyo, katika kila zaburi, unajaribu kupata sitz im leben, mazingira ya maisha ambapo zaburi hii ilifanya kazi. Sasa unaweza kuona kutokana na mtazamo wa kihistoria, nilichokifanya katika Zaburi 4, ninajaribu kupata muktadha wa kihistoria, lakini siulizi kilianzia wapi tofauti na Daudi? Ninauliza swali tofauti. Ninauliza, ni hali gani ya kihistoria iliyosababisha maombi hayo? Hiyo si kitu sawa.

Aina ya ukosoaji ni kuuliza, inatoka wapi? Na inasambazwa wapi? Ilisambazwa wapi? Mila hiyo ilipitishwa wapi? Na inadhaniwa ilipitishwa. Ilianzia kwa mdomo zaidi. Sasa sahau kuhusu Daudi na asili yake kwa mdomo na maombi yalipitishwa kwa mdomo.

Naam, hiyo ndiyo sehemu ya kwanza, kujaribu kuweka sitz im leben, mazingira ya maisha. Ya pili inaitwa Legatum. Hili ni neno la Kijerumani kwa aina au umbo.

Na hii ni, unaona kwamba zaburi fulani zina hali fulani kama za mwanamume. Zaburi zina msamiati fulani. Wana motif tofauti, muhtasari tofauti.

Kwa hivyo, nasema, wanapanga, mkabala huu unaainisha zaburi kwa hazina yao ya kawaida ya maneno, hisia, mawazo, motifu, na vigezo vingine vya fasihi. Na mbinu hiyo ilipata kuungwa mkono na mlinganisho na nyimbo za kale za Mashariki ya Karibu ambazo ni za kategoria zinazofanana na zile za Psalter. Kwa hivyo katika hatua hii, usomi sasa unajua kwa sababu ya akiolojia.

Sasa wanafahamu fasihi ya Sumeri na Akkadian. Sasa wana nyimbo kutoka Sumer. Sasa wana nyimbo za enzi ya Mesopotamia.

Sasa wana nyimbo kutoka Misri na pia ni za umbo sawa. Kwa hivyo aina hii ya mlinganisho na Mashariki ya Karibu ya zamani ilithibitisha kwamba tuna aina tofauti za fasihi. Na hilo lilikuwa ovyo kwake.

Kile ambacho hakuwa nacho mnamo 1930, hakuwa na maandishi ya Kiugariti yalikuwa bado hayajachapishwa. Yatachapishwa miaka 10 baada yake. Walionyesha tu kuwa nyenzo hiyo ilikuwa ya mapema zaidi kwa sababu wanachumbiana kutoka mahali popote kutoka 1400 hadi 1200 KK.

Kwa hivyo, ilionyesha nyenzo hiyo ilikuwa mapema zaidi kuliko mtu yeyote alivyoota. Kwa hiyo, umalizio wake kisha baada ya kutazama maneno ya kawaida, motifu, mawazo, hisia, na kadhalika kwenye ukurasa wa 52, juu ya ukurasa, alihitimisha kwamba kulikuwa na aina tano kuu za zaburi. Kulikuwa na nyimbo za sifa.

Kweli, basi ana zaburi za kifalme, lakini hiyo inahitimishwa chini ya nyimbo za sifa. Kwa maneno mengine, wao ni sifa ya wimbo, mfalme. Kulikuwa na maombolezo ya kibinafsi, maombolezo ya jumuiya, na zaburi za Shukrani.

Kwa hiyo hizo ndizo mifano yake kuu, nyimbo za sifa, na zaburi za kifalme. Sasa aliishia na zaburi 10 za kifalme kwa sababu zaburi hizi zilimtaja mfalme na hizi zingekuwa Zaburi 2. Nimemweka mfalme wangu juu ya Sayuni, mlima wangu mtakatifu. Tuliangalia Zaburi 20, ambapo wanamwomba mfalme anapotoka kwenda vitani.

Tuliangalia Zaburi 21, ambapo mfalme anarudi kutoka vitani. Zaburi 45 ni ndoa ya mfalme na kuimba wimbo, inazungumza juu ya fahari yake na uzuri wa bibi-arusi wake wa Mataifa ambao unaletwa kwake. Kwa hiyo, ni ndoa ya mfalme.

Zaburi ya 72 ni ya Sulemani. Tena ni kuhusu mfalme. Tutaenda kuona jinsi hiyo ni muhimu kwa uhariri wa Zaburi kwa sababu Zaburi 2 kuhusu mfalme ni utangulizi.

Zaburi 72 ni mwisho wa kitabu cha pili, kinachomhusu mfalme. Inazungumza juu ya utawala wa mfalme wa ulimwengu wote katika nafasi juu ya mataifa yote na kwa wakati kwa historia yote. Hiyo ni 72.

89, nadhani haijamtaja mfalme. 101 ni gumu zaidi kutoka kwa mtazamo huu, lakini 101 mara nyingi hufikiriwa kuwa kioo cha wakuu, kwa muda wa Luther. Ni kwa ajili ya uongozi na jinsi wanavyopaswa kuwa.

110, bila shaka, ni zaburi maarufu. Bwana alimwambia Bwana wangu, keti mkono wangu wa kuume, nawe u mfalme kwa mfano wa Melkizedeki. Na hiyo ni Zaburi 110.

Zaburi ya 132 inataja Daudi kupandishwa kwa sanduku na 144 inamtaja tena mfalme. Kwa hiyo hizi ndizo zaburi 10 za kifalme. Nilichofanya katika mhadhara uliotangulia ni kuongeza na John Eaton.

Kwa hivyo, inaenea zaidi ya zaburi hizi 10 tu, ambazo zimetawanyika kote katika Zaburi. Hakuna wimbo au sababu yake. 2 na 20 na 21 na 45.

72 inawafanya pale ilipo, lakini inaweka umakini kwa mfalme. Ni pana zaidi kuliko zaburi hizi 10. Lakini Gunkel ndiye wa kwanza kutambulisha zaburi za kifalme, ambayo ni nguvu.

Kisha tuna maombolezo ya kibinafsi na Gunkel alijumuisha zaburi za uaminifu kama Zaburi ya 27 hapa katika zaburi zetu tunazozipenda, kama Zaburi ya 91, Wimbo wa Kutumaini. Efu wataanguka kando yako, 10,000 kwenye mkono wako wa kuume. Hizi ni nyimbo za uaminifu.

Kuna maombolezo ya jamii yanapoingia miguuni au kama ukame. Kisha kuna zaburi za shukrani. Kuna tofauti kati ya, na kuna kazi ambayo ninaipenda sana.

Ni kazi ya Klaus Westermann. Kwa kweli alitofautisha kati ya nyimbo na nyimbo za kushukuru. Kwa hiyo, ningelifanya.

Kwa hiyo, ni sawa. Tunapaswa kutofautisha nyimbo. Kuna aina mbili za nyimbo za sifa.

Una nyimbo na zinamshangilia Mungu kwa ujumla. Wanazungumza juu ya Mungu kama muumbaji na wanazungumza juu ya Mungu kama mtetezi wa historia ya Israeli. Kwa hiyo wanazungumza hasa kuhusu uumbaji na historia ya Israeli.

Hizo ni tenzi. Nyimbo za sifa za shukrani ni kinyume cha maombolezo. Yaani, Mungu amejibu maombi haswa na unamshukuru Mungu haswa kwa jibu la maombi yako.

Sawa. Kwa hivyo, hizi ni aina tano kuu. Sawa.

Kwa hivyo, nitafanya tathmini muhimu juu yake. Nina maoni hasi kidogo kwenye sitz im leben. Ninaamini nyimbo na nyimbo za shukrani zilitungwa kwa ajili ya hekalu.

Ndiyo maana awali zilitungwa ili watu wa Mungu waimbe. Ninaamini nyimbo za shukrani ziliimbwa pamoja na kutoa dhabihu ya shukrani iliyokwenda pamoja nayo. Lakini kwa ujumla, nina mashaka kwamba tunaweza kuamua ni wapi zaburi za Daudi zilianzia isipokuwa yeye mwenyewe.

Jambo la kufurahisha zaidi ni kwamba hata nyimbo za Daudi ambazo huenda zilianzia kibinafsi, zilikabidhiwa kwa mkurugenzi wa muziki ili zitumike hekaluni. Hazikutokea hekaluni, lakini zilikuja kutumika hekaluni. Kuna tofauti fulani hapo, lakini mawazo yangu kati yao.

Na namba nne, ningesema ni ya kubahatisha. Kwa kweli hakuna makubaliano kamili kuhusu mpangilio wa asili maishani. Sitaingia katika maoni yote tofauti.

Ina maelezo mengi sana kwetu. Ninakupa muhtasari mfupi wa kile Brueggemann na kile Gottwald na baadhi ya wenzetu hawa wengine wanasema. Vipi kuhusu Gattung? Je, kweli wanaangukia katika aina hizi tofauti? Ninaamini Chronicler atakubaliana na Gunkel kwamba kuna aina hizi tatu tofauti.

Hapa tuna 1 Mambo ya Nyakati 16:4. Nadhani sikutafsiri. Ndiyo, nilifanya. Ninatoa Kiebrania hapo kwa wanafunzi wa juu.

Na kisha ninaitafsiri. Kisha akaweka baadhi ya Walawi kuwa wahudumu mbele ya sanduku la BWANA. Na inataja aina tatu za kuomba, kushukuru, na kusifu.

Hizo ni aina tatu kati ya tano za Gunkel zilizotambuliwa. Gunkel, nadhani, alifanya makosa katika kutaja Zaburi za Kifalme kwa sababu nadhani ni pana zaidi kuliko Zaburi hizi 10 tu. Kwa hivyo sasa nina tatu kati ya tano.

Nakumbuka niliposoma hii kwa mara ya kwanza, nilipokuwa nikiipitia, nilijifahamisha na Gunkel. Nikasema, ndio, nadhani hiyo ina maana. Nilisoma Mambo ya Nyakati na nikaanguka kutoka kwenye kiti changu karibu halisi.

Hapa ilikuwa, Mambo ya Nyakati tayari alituambia kuna aina tatu. Jambo gumu ni kwamba sikubaliani na tafsiri ya NIV hapa. Yaani, angalia jinsi ESV, nadhani inavyosema vizuri, kisha akateua baadhi ya Walawi kama wahudumu mbele ya sanduku la Bwana ili kuomba.

Angalia kile kinachotokea katika NIV, kusifu. Kwa hivyo badala ya kuomba, ni kusema jambo lile lile kusifu, kushukuru, na kusifu. Kuna aina zote tatu za zaburi za sifa katika NIV.

Kwa hivyo, suala ni Kiebrania hatarini hapa ni neno la Kiebrania ni lamnatzeah . Kwa hivyo ni ipi iliyo sahihi? Na awali Glosses, nadhani, vizuri, lamnatzeah , ambayo imetafsiriwa hapa, extol imetafsiriwa na dua katika Zaburi 20, superscript ambapo una lamnatzeah na NIV ina ombi la Daudi. Kwa hivyo, inatafsiriwa kwa ombi.

Kwa hivyo kwa nini usitafsiri ombi katika 1 Mambo ya Nyakati 16:4. Nyingine ni sifa ya hadharani ya kukiri kile Mungu alichokutendea, hodot na sifa, haleel . Na haleel inashughulika zaidi na Mungu ni nani na hodot , shukrani ni zaidi kuhusu kile Mungu alifanya hasa. Kwa hiyo, natumaini sikuwashinda hapa, lakini napendekeza hapo, kwa mujibu wa Mambo ya Nyakati, Daudi aliwateua Walawi kumwomba Mungu, kumpa Mungu shukrani mahususi kwa yale aliyofanya, na kumsifu Mungu kwa ujumla.

Tunazo aina tatu za zaburi, tatu kati ya hizo, na alikuwa amezitofautisha, na nadhani kimsingi angalia aina tano za Gunkel, unaweza kuzichemsha hadi aina hizo tatu ambazo una nyimbo za sifa, ukirudi ukurasa wa 52, nyimbo za sifa. Zaburi za Kifalme sio kwa mhemko na ni kwa maneno. Una maombolezo ya kibinafsi dhidi ya maombolezo ya jumuiya.

Naam, haya yangekuwa maombi ya mtu binafsi dhidi ya ombi la jumuiya. Kuna uhalali fulani kwa hilo. Lakini ikiwa unaelewa kuwa ni mfalme, ni vigumu kutofautisha kati ya mfalme na watu.

Haendelezi dhana ya kifalme kwa zaburi hizi nyingine. Kwa hiyo ana aina mbili za maombolezo au dua. Je, uko pamoja nami? Kwa hivyo tuliishia na kimsingi moja kati ya hizo mbili.

Na ya mwisho ni shukrani, ama ya mtu binafsi au jamii. Na hiyo ndiyo hodot . Kwa hiyo kimsingi kwa uchanganuzi wake mwenyewe wa yaliyomo, hisia, au maneno, aliishia na aina tatu za msingi za zaburi, ambayo ndiyo hasa Mambo ya Nyakati ilisema Daudi alifanya.

Ndio, Fil. Nilisikia mtu akifafanua sifa kama tangazo la Mungu ni nani na amefanya nini. Kwa hivyo ufafanuzi huo unaangukia mbili kati ya hizo tatu.

Hupendi ufafanuzi huo? Hapana, napenda ufafanuzi huo. Ndio, nadhani hiyo inatosha. Nadhani hiyo ni nzuri.

Ndiyo. Na tutaona hilo. Nadhani haiwezi kufafanuliwa hivyo.

Kwa hivyo, nadhani ni ufafanuzi mzuri. Ndiyo. Kwa hiyo, kuna sisi, hii ni katika tathmini yangu muhimu kwamba Mambo ya Nyakati alituambia kuna aina tatu.

Na kwa kweli, Gunkel alikuwa ametupa mara tatu. Anakosa kategoria moja nayo ni zaburi ya maagizo. Na hiyo haimo sana katika Mambo ya Nyakati pia, kwa sababu zaburi za maagizo ni kama Zaburi ya 1. Si dua, wala si sifa.

Ni maagizo ambayo yanakuongoza kwenye Zaburi na haijasemwa kuwa ya Daudi. Kwa hivyo, samahani, aina tatu zimethibitishwa kwa nguvu. Nadhani tofauti kati ya mtu binafsi na jamii ina kasoro fulani kwa kushindwa kutambua tafsiri ya kina ya kifalme.

Hiyo ni mtu binafsi ni mfalme na sisi ni watu. Ninabishana kwamba kifalme sio aina tofauti. Sio fomu, lakini mada.

Kuna aina ndogo zinazoanguka ndani ya hii. Kungekuwa na Nyimbo za Sayuni. Ni aina nyingine ya sifa.

Ningesema hiyo ni aina tofauti. Na walipokwenda utumwani, Wababiloni waliwatesa na kusema, tuimbieni moja ya Nyimbo za Sayuni, ambayo inadokeza kwamba walielewa hiyo ilikuwa aina tofauti ya zaburi. Hakika, kuna Zaburi za Sayuni tofauti.

Mwishoni mwa somo hili, ninawaelekeza. Hii inaweza kuwa na maadili muhimu ya kihemenetiki, ufafanuzi na fasihi ili kutambua kuwa una aina tofauti za fasihi. Inaweza kuathiri jinsi unavyotafsiri maneno na kuelewa maneno.

Neno, kwa mfano, mpira kwenye ukurasa wa kijamii ni neno tofauti kabisa na mpira kwenye ukurasa wa michezo. Halafu inategemea ni mchezo gani, neno mpira linamaanisha nini, mpira wa miguu, besiboli, mpira wa vikapu, na kadhalika. Hivyo kitu sawa ni kweli.

Neno peti, ambalo mara nyingi hutafsiriwa rahisi, kimsingi linamaanisha kuwa wazi. Katika kitabu cha Mithali, wao ni sehemu ya wapumbavu kwa sababu wako wazi, hawajajitolea kamwe. Kwa hivyo ni hasi.

Katika kitabu cha Zaburi, peti ni maelezo ya wenye haki kwa sababu wako wazi kwa Mungu. Neno hilohilo lina maana tofauti sana katika kitabu cha Mithali na kitabu cha Zaburi. Kwa hivyo, ikiwa unataka kusoma maneno, lazima uwe na ufahamu wa aina gani ya fasihi unayoshughulika nayo.

Huwezi kupitia konkodansi tu na kupata maana hizi zote tofauti kwa sababu zinatofautiana kutoka kwa uhakika hadi hatua. Sio thamani tu kwa fomu. Pia ni muhimu kwa jinsi tunavyofasiri sema mashairi au fasihi ya apocalyptic.

Huwezi kusoma fasihi zote kana kwamba ni nathari na halisi. Kwa hivyo ni muhimu kuelewa una aina tofauti za fasihi na ambayo inaweza kusaidia. Kwa mfano, inasemekana kwamba Daudi alikataa, vema, katika Zaburi 51, alikataa mfumo wa dhabihu kwa sababu alisema, alisema, dhabihu.

Vema, tuipeleke kwenye Biblia yangu. Zaburi 51 mwisho wake. Ah, asante.

Sawa. Hii ni Zaburi ya maombolezo . Ina alama zote za Zaburi ya maombolezo na mahali alipo, ambapo tuko katika Zaburi ya maombolezo, katika Zaburi 51, tuko katika sehemu ya sifa.

Tutaangalia Zaburi 51, lakini hii sasa ndiyo sifa. Inaanza saa 14. Uniokoe na hatia ya damu, Ee Mungu, Mungu uniokoaye.

Na ulimi wangu utaimba juu ya uadilifu wako, kwamba unaweka utaratibu ulio sawa. Ee Bwana, fungua midomo yangu na kinywa changu kitatangaza sifa zako. Hii hapa.

hupendezwi na dhabihu la sivyo ningeileta. hupendezwi na matoleo ya kuteketezwa. Dhabihu za Mungu ni roho iliyovunjika.

Anaonekana kukataa mfumo wa dhabihu, lakini hii ni Zaburi kamili na ina motifu tofauti. Tuko kwenye sehemu ya sifa. Anachosema, sitaleta dhabihu ya mnyama.

Tuko hapa kusherehekea msamaha wako na ameua mtu. Kuna mke mjamzito. Huu sio wakati wa sherehe kubwa.

Tunachoweza kujilisha ni roho iliyovunjika, lakini ilionekana inafaa kwa Daudi kwamba Mungu hangetaka mlo mkubwa, kila mtu ale, akisherehekea. Alisema, tunachoweza kujilisha ni roho yangu iliyovunjika. Yeye si kukataa jumla.

Anasema, hii haifai sasa. Sitaleta hiyo todah . Hutaki mnyama, ambayo kawaida kwenda kwamba jumla , Shukrani daima ni pamoja na neno na dhabihu ya wanyama.

Amezungumza juu ya neno. ningetangaza haki yako. Alimsifu Mungu kwa neno, lakini akasema, sitatoa dhabihu ya mnyama.

Lakini hajaikataa kwa sababu mwisho wa Zaburi, baada ya yeye kusamehewa na wakati ujao, mstari wa 19, kutakuwa na dhabihu za haki, sadaka za kuteketezwa

nzima za kukufurahisha. Kisha mabakuli yatatolewa kwenye madhabahu yako. Yeye hakatai mfumo wa dhabihu.

Anasema tu hiyo haiwezi kuwa sehemu ya ushuhuda wangu wa sifa kwako. Haifai. Hiyo inaeleweka kwangu, lakini yote imeondolewa ndani yake.

Hii ni kawaida tu katika fasihi ya kitaaluma kuiondoa nje ya muktadha. Wanasema, Daudi, hii ni sehemu ya theolojia ya hali ya juu ya madhabahu hii. Inakataa mfumo wa dhabihu.

Ni rahisi sana. Asante, mpenzi. Kwa hivyo niko kwenye ukurasa wa 54 na ninasema hii ina maadili ya kihemenetiki, ya ufafanuzi na ya kifasihi.

Nilisema inatusaidia katika masomo ya maneno. Inatusaidia kuelewa ikiwa ni nathari au ushairi au ishara au halisi. Inasaidia pia kutafsiri kuwa kuna motifu tofauti.

Tunapoingiza motifu hizi, hiyo ni sehemu ya kwanza ya utangulizi wa kuunda ukosoaji, lakini tumeshughulikia mambo mengi. Namaanisha, tuna usuli mzima wa mbinu ya uchanganuzi wa kifasihi. Natumai una wazo fulani la muktadha ambao ukosoaji unaibuka na kwa nini inachukua sura ambayo hufanya.

Sasa tunakuja sehemu ya pili. Tutajiwekea kikomo katika kusifu zaburi. Kimsingi kuna aina mbili.

Kuna sifa ya Mungu kwa ujumla kwa uumbaji na historia ya wokovu. Na kisha kuna shukrani, sifa ya shukrani kwa majibu maalum kwa maombi. Ninapendekeza hapa kumfuata Westermann na Sifa na Maombolezo yake katika Zaburi.

Nadhani lilikuwa neno zuri. Anasema hakuna neno la shukrani au kimsingi hakuna neno la shukrani kwa Kijerumani na Kiingereza. Nakumbuka nilisoma tasnifu iliyotengeneza kesi hii.

Hakuna shukrani katika Agano la Kale. Nilidhani hiyo ni pori. Alichomaanisha ni kwamba katika Agano la Kale, hukuwahi kumwambia Mungu, asante.

Ulifanya kitu tofauti. Ulifanya neno kushukuru maana yake ni kukiri. Inaweza kuwa kuungama dhambi, lakini pia ni kuungama Mungu, umenifanyia hivi.

Kwa hiyo, ni sifa hadharani, kuungama hadharani. Unamwambia kila mtu, unamsifu Mungu kwa yale aliyokutendea. Nilipokua kama mtoto katika kanisa langu, tulikuwa na maombi na ushuhuda Jumatano usiku.

Tunaanza saa katika maombi na tunamaliza saa kwa sifa. Tungeambiana kile ambacho Mungu anafanya katika maisha yetu. Tulikuwa tukiimba kwa Zaburi na nyimbo na nyimbo za kiroho.

Nadhani hiyo ndiyo inahusu. Kwa hivyo, unayo, kwa hivyo sivyo, hatusemi kwa Mungu, asante. Tunamwambia kila mtu kile ambacho Mungu anafanya katika maisha yangu.

Na siku hizi tuna hiyo. Mungu anafanya nini katika maisha yako? Tunashirikishana kile ambacho Mungu anafanya katika maisha yetu kwa wakati huu. Sote tuko katika mchakato wa ukuaji sisi kwa sisi.

Nyimbo za tenzi sasa ni sehemu inayofuata ya hii. Baada ya aina hizo mbili, ninazungumza juu ya nyimbo. Kisha katika ukurasa wa 72, sitapata nyimbo za sifa za shukrani hadi ukurasa wa 72 katika nambari ya tatu ya Kiroma, nyimbo za sifa za shukrani.

Kuna 15 kati yao. Sawa. Hebu tuanze kisha kurudi nyuma.

Hizi ni sehemu tatu za hotuba hii. Kuna aina mbili. Kwa hivyo, ninazungumza juu ya wimbo na ninazungumza juu ya nyimbo za sifa za shukrani.

Sehemu kubwa ya nyenzo hii iko kwenye wimbo na kuchambua wimbo. Kwanza kabisa, ninazungumza juu ya motifu za wimbo. Je, vipengele vyake ni vipi? Je, imeundwaje? Sina raha kidogo na hili kwa sababu ninahisi kidogo kama mtaalamu wa mimea kwamba ninararua ua.

Ukimaliza wote, huna ua tena. Na ninachofanya ni kuzichana zaburi zote. Na nikimaliza, tunaweza kuishia bila uzuri na harufu ya zaburi yenyewe.

Lakini pia nasema kuna thamani kwa mtaalam wa mimea anayechambua shina na majani na mizizi na yote ni nini. Na ndivyo tunavyofanya hapa. Kweli tunapasua ua ili kuona jinsi lilivyotungwa.

Lakini basi mwishoni, lazima tuiweke pamoja tena ili tuweze kuinusa na kuifurahia. Kwa hivyo sasa hivi niko katika hatua ya uchambuzi wa mtaalamu wa mimea. Mimi hufanya vizuri zaidi kisayansi.

Ninafanya vizuri zaidi kuchambua muziki kuliko kusikiliza muziki, lakini ninafurahia muziki. Mimi kawaida ni tonic sana. Sawa.

Kwa hivyo, ninazungumza juu ya motifs. Kisha jambo linalofuata nitakalozungumzia ni utendaji. Hii itawashwa, iko wapi? Hapana, kilichotokea kiko kwenye ukurasa wa 64 na utendaji, nasema, ona mkabala wa kiliturujia.

Ndiyo maana sikuweza kukumbuka. Sawa. Kwa hivyo nitazungumza, nikirejea ukurasa wa 55.

Kwa hiyo, tunaweza kuona tunakoelekea. Na usipotee. Kwanza kabisa, ninazungumza juu ya motifs.

Kisha nazungumzia utendaji. Na kisha nitazungumza juu ya theolojia. Wanasherehekea nini hasa? Na huo ndio kiini cha jambo hilo.

Kwa hivyo, tunataka kuzungumza juu ya theolojia. Hiyo iko kwenye ukurasa wa 64. Na kisha muhtasari wangu ukakosea.

Niligundua wakati huu, na hiyo sio kawaida sana kwangu. Na katika ukurasa wa 71, tutaangalia, nitataja kwa urahisi tu Nyimbo za Sayuni. Na hapo unapata Nyimbo zote za Sayuni na hiyo inapaswa kuwa D. Hivyo A ni motifu, B ni utendaji, C ni theolojia, D ni Nyimbo za Sayuni.

Na kisha hatimaye, ya mwisho, ambayo inapaswa kuwa E, lakini F iko hapa katika ukurasa wa 72 Zaburi ya Kutawazwa. Sawa. Kwa hivyo huo ndio muhtasari wa kile tunachofanya na nyimbo.

Tutazungumza juu ya motifs zao. Tutazungumza juu ya nani aliyeigiza. Tutazungumza juu ya nini wanasherehekea? Theolojia yao ni nini? Na kisha tutataja kwa ufupi aina mbili ndogo za sifa, Nyimbo za Sayuni na Zaburi za Kutawazwa, ambapo zinaadhimisha Mungu kama Mfalme.

Sawa. Tuko pamoja na mimi huko tuendako au bado tumepotea? Sawa. Hebu tuanze na motifs, vipengele.

Ni rahisi sana. Kuna sehemu tatu, mwito wa kusifu na mwili mkuu ni sababu ya sifa. Hapo ndipo tunapata theolojia.

Na kisha tuna hitimisho, wito upya wa kusifu. Kwa hivyo, unaweza kuona tunayo juu ya ukurasa wa 56, tuna hitimisho la mara nyingi ni wito mpya wa kusifu. Chukua Zaburi fupi zaidi ya 117.

Ni mistari miwili tu, lakini hapo unayo vipengele vyote vitatu. Msifuni Bwana, mwito wa sifa, utendaji wa mataifa yako yote, mtukuze, watu wako wote. Kwa nini? Hii ndio sababu, mwili.

Kwa maana upendo wake kwetu sisi ni mkuu na uaminifu wa Bwana ni wa milele. Huo ndio uhalisia wake. Na ndipo unakuja wito mpya wa kusifu, kumsifu Bwana.

Rahisi sana. Hiyo ni Zaburi kamili. Ina motifu zote tatu.

Sikuweza kupata fupi zaidi ambapo ungeweza kuiona. Sasa hiyo inaweza kuonekana kuwa rahisi. Ni kweli, lakini inafaa kutafakari juu yake.

Na tutatafakari juu yake. Sasa Zaburi 33, nilifikiri hiyo ilikuwa fupi sana. Kwa hivyo, nilitoa Zaburi yote ya 33 na hapa unapata orb kamili.

Na wakati wetu ni mfupi. Nimeweka hii hapa kwa sababu hatari katika kozi hii ni kwamba hauingii kwenye Zaburi yenyewe. Unapata uchambuzi huu wote na napenda kusikia Zaburi.

Basi tuisome. Mwimbieni Bwana kwa furaha, enyi wenye haki. Inafaa kwa wanyoofu kumsifu.

Msifuni Bwana kwa kinubi, mwimbieni kwa kinanda hiki chenye nyuzi kumi. Mwimbieni wimbo mpya. Wanamaanisha nini kwa hilo, wimbo wa zamani ni Wimbo wa Bahari ya Kutoka 15, wa Kutoka.

Kwa hivyo wanasema imba wimbo mpya. Amefanya zaidi ya Kutoka. Yeye yuko kazini kila wakati katika maisha yetu.

Kwa hivyo wanasema, imba wimbo mpya kando ya wimbo wa Kutoka ndivyo ninavyoelewa. Cheza kwa ustadi na piga kelele kwa furaha. Sasa sababu, kwa maana neno la Bwana ni sawa.

Na ni kweli. Yeye ni mwaminifu katika yote anayofanya. Bwana anapenda haki na haki.

Dunia imejaa upendo wake usiokoma. Sasa anarudi kwenye neno ambalo unaweza kulitegemea. Kwa neno la Bwana mbingu zilifanyika, jeshi la nyota kwa pumzi ya kinywa chake.

Anakusanya maji ya bahari kuwa mitungi. Anaweka vilindi kwenye ghala. Angalia ushairi, taswira, na lugha ya kitamathali ni sehemu ya ushairi.

Dunia yote na imwogope Bwana. Watu wote wa dunia na wamche. Kwa maana alisema na ikawa.

Akaamuru na ikasimama imara. Sasa anazungumza kuhusu haki ya Mungu katika historia. Bwana hugaribu mipango ya mataifa.

Yeye huyatangua makusudi ya watu, bali mipango ya BWANA hudumu milele. Makusudi ya moyo kwa vizazi vyote, heri taifa ambalo Bwana ni Mungu wao, watu

waliowachagua wakaa kwake. Kutoka mbinguni, Bwana anatazama chini na kuwaona wanadamu wote.

Akiwa katika makao yake, huwatazama wote wanaoishi duniani. Yeye anayeunda mioyo ya wote, anayezingatia kila kitu wanachofanya. Hakuna mfalme anayeweza kuokolewa kwa ukubwa wa jeshi lake.

Hakuna shujaa anayetoroka kwa nguvu zake nyingi. Farasi wa Aden wanatumaini ukombozi licha ya nguvu zake zote kuu. Hawawezi kuokoa, lakini macho ya Bwana yako juu ya wale wanaomcha, wale wanaotumaini upendo wake usio na mwisho ili kuwaokoa na kifo na kuwaweka hai katika njaa.

Tunamngoja Bwana kwa matumaini. Yeye ndiye msaada wetu na ngao yetu. Ndani yake, mioyo yetu inashangilia kwa sababu tunalitumainia jina lake takatifu.

Upendo wako usiokoma ukae nasi, ee Bwana, kama vile tunavyokutumaini wewe." Vema, hiyo ni zaburi ya sifa ya kawaida. Ni ya ajabu na bora zaidi kuliko uchanganuzi wetu hafifu na kuusambaratisha. Lakini turudi nyuma.

Sasa tunaenda chini ya sehemu ya kwanza, ambayo ni mwito wa kusifu. Hii ni namba moja. Sasa tutashughulikia hilo kikamilifu zaidi.

Hii iko katika ukurasa wa 57. Utangulizi ni mwito wa kusifu. Hapa nitafanya na Gunkel maoni kadhaa.

Kwanza kabisa, tunapaswa kutambua ni hali ya lazima. Ni amri ya kumsifu Bwana. Na tutazungumza juu ya hilo.

Katika ukurasa wa 59, tunaona hali hiyo ni ya shauku. Sio kali. Mungu hapendi uvuguvugu.

Ni kama kahawa vuguvugu kwake na anaitema kutoka kinywani mwake. Anataka bidii. Anataka shauku, sio urasmi ndio napata hapo.

Chini ya C, ninajadili ni nani anayeifanya. Ni nani anayeimba zaburi hizi? Na ninachambua hilo. Nadhani hilo hutupeleka katika hayo ni mambo matatu nitakayojadili kwa njia ya utangulizi, hali ya lazima, hali ya shauku, na ni nani anayeimba, nani anayeimba.

Sawa. Kwanza kabisa, basi hali ya lazima ni ya kawaida ya Kijerumani. Kila kitu kinachambuliwa.

Anapata, ni nini katika nafsi ya pili, wewe, kile kinachojulikana kama haki ya watu may, na kisha kile kinachojulikana kama cohortative ambapo hebu sisi. Kwa hivyo anakuangalia ukifanya hivi. Naomba wengine wafanye hivi na mimi nitafanya.

Na anachambua kila kitu. Na yote haya yameandikwa katika utangulizi wake. Ni kazi ya ajabu.

Hana kompyuta. Wala huwezi kufanya hivyo na kompyuta. Sijui kwamba unaweza, lakini hata hivyo, yeye ni mzima.

Kwa hivyo , unaposoma utangulizi, unaelewa kweli yaliyo katika Zaburi, lakini unakosa Roho. Anaichambua, lakini yeye mwenyewe, sioni shauku au imani yoyote. Inashangaza.

Lakini tukitazama utangulizi huo ambapo tumeitwa kumsifu Mungu, hiyo inasumbua. Angalau ilikuwa kwa CS Lewis. Na ikiwa unafikiria juu yake, je, Mungu ni narcissistic? Je, hana usalama? Je, ni lazima tumwambie jinsi ulivyo mkuu? Kamwe singeomba unisifu.

Kungekuwa na kitu kibaya na mimi. Ungeangalia chini na ni sawa. Unafanya nini na hii? Hili ni swali la uaminifu.

Mungu anakuambia, unisifu. Na hilo lilimuudhi Lewis na ninaweza kulielewa. Hivyo ndivyo anapambana.

Inachukua swali la uaminifu. Mungu angewezaje kuniambia nimsifu? Je, huo si ubishi, ubinafsi, ubinafsi? Kwa hivyo, hii ni kawaida CS Lewis. Yeye anaenda kutafakari juu yake.

Atafikiria, sawa, sasa tunasifia nini? Na atachukua kipande cha sanaa na tunasifu kipande cha sanaa. Na anaonyesha kwa nini inafaa kabisa kusifu kipande cha sanaa. Na itakuwa ni makosa kabisa kutoisifia.

Na kama angeweza kusifu kipande cha sanaa, na hilo ndilo jambo sahihi kufanya, basi si jambo sahihi kumfanyia mtu mkuu zaidi ya kipande cha sanaa? Hilo ndilo jambo sahihi kufanya. Kama mtunga-zaburi asemavyo, ni sawa na inafaa katika liturujia yetu, katika kanisa letu dogo la Anglikana, kila Jumapili tunasema, ni sawa na inafaa kumsifu Bwana. Na ni sawa na inafaa.

Hiyo ndiyo sababu Lewis anapambana nayo. Kwa njia, alifanywa canon katika kanisa la Anglikana. Kuna Jumapili nzima sasa imetolewa kwa CS Lewis katika kanisa la Anglikana.

Naam, wacha nimsome Lewis kwa maneno yake mwenyewe. Tunamaanisha nini tunaposema kwamba picha ni ya kupendeza? Maana ambayo picha, tunamaanisha, maana ambayo picha hiyo inastahili au inadai kupongezwa ni hii, kwamba kusifiwa ni jibu sahihi, la kutosha, au linalofaa kwake. Kwamba pongezi ikilipwa haitatupiliwa mbali.

Na ikiwa hatuvutii, tutakuwa wajinga, wasio na akili na wenye hasara kubwa. Kwamba ikiwa hauvutii kitu ambacho kinapendeza sana, wewe ndiye mshindwe. Na haushiriki kikamilifu katika uzuri wote ambao unaweza kuwa wako.

Kwa hiyo sasa anakubali hilo kwa Mungu, ukurasa wa 58. Kisha Lewis anatoka kwenye hitaji la kustaajabia vitu vya sanaa na asili hadi hitaji la kumsifu Mungu. Yeye ndiye kitu cha kupendeza, ambacho ikiwa unapenda, kuthamini, ambayo ni kuwa macho, kuwa ameingia katika ulimwengu wa kweli.

Sio kuthamini, ambayo ni kupoteza uzoefu mkubwa zaidi. Na mwishowe, umepoteza yote ambayo haujaishi. Maisha yasiyo kamili na vilema ya wale ambao ni viziwi wa sauti, ambao hawakuwa wamewahi kuwa katika upendo, hawakuwahi kujua urafiki wa kweli, hawakuwahi kujali kitabu, hawakuwahi kufurahia hisia za hewa ya asubuhi kwenye mashavu au picha dhaifu ya mtu ambaye hajawahi kupata maajabu ya Mungu na angeweza kumsifu na kumvutia.

Nadhani hiyo ni nzuri kwa upande wa Lewis na kwa nini ni kwa manufaa yetu. Anaita. Ni sawa.

Inafaa. Hii ni ya kupendeza. Sijui hata nyota za Hollywood, wazinzi, wazinzi.

Sio watu ninaowazungumzia. Sio watu ninaowapenda. Hao ndio ambao kwa kweli siwatambui.

Namshangaa Mungu. Ninazungumza juu yake kwa ulimwengu. Inachosha, lakini kwa mtakatifu, ni furaha ya maisha yetu.

Kwa hivyo inafaa kutafakari juu ya maelezo haya ya lazima. Na ninaongeza hapa kutoka Zaburi 95, inatupasa kumsifu katika hali zote. Ungeweza kuona hilo.

Njooni, tumwimbie Bwana kwa furaha. Tuupigie kelele mwamba wa wokovu wetu. Na tuje mbele zake kwa shukrani na tumtukuze kwa muziki na nyimbo.

Kwa maana Bwana ni Mungu mkuu, Mfalme mkuu juu ya miungu yote. Mikononi mwake mna vilindi vya dunia na vilele vya milima ni vyake. Bahari ni yake kwa maana yeye ndiye aliyeifanya, na mikono yake ni nchi kavu.

Njoooni, tusujudu na kuabudu. Tupige magoti mbele za Mwenyezi-Mungu aliyetuumba kwa maana yeye ndiye Mungu wetu na sisi tu watu wa malisho yake, kundi lililo chini ya uangalizi wake. Lakini leo, kama ungesikia tu sauti yake na hatari ni kwamba wako katika migogoro.

Wako hatarini. Ni kama wako Meriba ya Masa na wako katika hatari ya kumtilia shaka Mungu. Msifanye migumu mioyo yenu kama mlivyofanya huko Meriba , kama mlivyofanya siku za Masa huko nyikani, mahali ambapo baba zenu walinijaribu.

Walinijaribu ingawa walikuwa wameona nilichofanya. Kwa miaka 40, nilikuwa na hasira na kizazi hicho. Nikasema, kuna watu ambao nyoyo zao zimepotea.

Hawajajua njia zangu. Kwa hiyo, nalitangaza kiapo katika hasira yangu, hawataingia rahani yangu kamwe. Kwa maneno mengine, inaonekana kwangu wako mahali pa Meriba au Masa au pagumu.

Wako katika hatari ya kulalamika na uchungu na kutomsifu Bwana. Msifanye migumu mioyo yenu. Kwa hivyo sasa mwito wa kusifu unakuwa na maana mpya.

Ndiyo maana ninaelewa Zaburi 95, tunamsifu kila wakati katika hali zote. Hiyo inafundisha. Na hivyo katika Zaburi 22, anaposema, Mungu wangu, mbona umeniacha? Hiyo ni katika muktadha wa Zaburi 22, katika kusanyiko, nitakusifu, na kadhalika.

Kama nilivyosema, huwezi kupata maombolezo bila sifa. Na tumeamrisha kusifu. Sio hiari.

Tumekufa tusipofanya hivyo. Na nadhani hapa ni mahali pazuri pa kumalizia ni utangulizi wa nyimbo hizi za sifa. Huyu ni Dk. Bruce Waltke katika mafundisho yake juu ya kitabu cha Zaburi.

Hiki ni kipindi namba sita, kuhusu mbinu muhimu na motifu za tenzi.